

Archeometria és a Selyemút

Avagy anyagvizsgálatok jelentősége a távolsági kapcsolati hálók kutatásában

Hoppál Krisztina Kinga

MTA-ELTE-MTA Selyemút Kutatócsoport

2019-2022 Bolyai Ösztöndíj – ELTE

A Selyemút kutatása a 19. század hajnala óta kedvelt és kiemelkedő jelentőségű terület, melyhez számos magyar kutató, utazó nemzetközi tekintetben is egyedülálló tevékenysége köthető. Ugyanakkor különösen az 1–5. századra vonatkozóan továbbra is több kérdés megválaszolatlan. Annak ellenére, hogy a Római Birodalom tárgyai az elmúlt években viszonylag jelentős számban kerültek elő Kelet- és Délkelet-Ázsia területén, továbbra is az írott források kizárólagos használata jellemezi a kutatást, miközben sem az egyes időszakokban preferált útvonalak, sem a közvetítő kultúrák és a közvetített tárgytipusok nem ismertek pontosan.

Ennek oka részben a leletek hozzáférhetőségének korlátozottsága, illetve római eredetük, készítési helyük meghatározásának problematikája. Utóbbiban a hagyományos régészeti módszerek mellett az archeometriai kutatások játszanak, játszhatnak jelentős szerepet. Ugyanakkor a szigorú törvényi szabályozások, vagy éppen azok hiánya jelentősen megnehezíti nem csupán az anyagvizsgálatokat, de egyáltalán a tárgyak kutatását is. A kevés vizsgált és publikált lelet esetében pedig gyakran csupán hiányos, vagy téves információk szerepelnek, melyek éppen az eredmények értelmezését teszik lehetetlenné.

Előadásomban az archeometriai vizsgálatok távolsági kapcsolati hálók kutatásában betöltött szerepére, szükségességére szeretnék rávilágítani, kitérve a vizsgálatok elvégzésének nehézségeire, problémáira is.